Jean Bart

În cușca leului

În cușca leului

Jean Bart

Editura Bestseller

bestseller

Carte electronică publicată cu sprijinul Ministerului Afacerilor Externe – Departamentul Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni.

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE
DEPARTAMENTUL POLITICI PENTRU RELAȚIA CU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

Câmpia ce se întinde din jos de Brăila, de a lungul Dunărei, până departe, cât poate cuprinde ochiul în zare, părea o mare nesfârșită ce și clătina fără astâmpăr valurile roșii în lumina aurie a unei zile de toamnă.

Întreaga divizie de cavalerie trecea Dunărea.

Eră o încercare grea de pregătire de război, înainte de începerea marelor manevre regale. Miile de tunici roșii, steguleţele colorate fâlfâind ca niște aripi de fluture în vârful lăncilor, prefăceau toată câmpia într un lan de flori de mac ce se mlădia în suflarea vântului de pe malul apei.

Dunărea lată în locul acela, își mâna la vale valurile sale reci și tulburi. Șalupe mici, răpezi, aruncând în forfot aburi și fum pe coșurile înnegrite, se încrucișau de la un mal la altul.

În urma lor înhămate se târau greoaie ciamuri joase și late, niște poduri umblătoare, încărcate cu oameni, cai și furgoane pline. În vuetul nelămurit de zgomote și glasuri, comenzile de cavalerie de pe maluri se auzeau răsunând în același timp cu cele de marină de pe apă: pentru descălicare... caii la mână... vira... mola... și tropotul cailor, zângănitul săbiilor, huruitul chesoanelor, odată cu sfârâitul aburului scăpat de la căldările vaselor, se amestecau la un loc în freamătul nedesluşit al mulțimii în mișcare.

Caii intrau pe vase tremurând, cu urechile ciulite, pipăind, cu pașii nesiguri, speriați de zgomotul ce l făceau copitele lor pe podeaua de lemn cu legături de fer. Îndată ce vasul se dezlipea ușor de mal, caii, înghesuiți în rânduri, ca sardelele în cutie, se strângeau înfiorați de legănarea vasului; cu privirele rătăcite urmăreau să prindă luciul apei împingându se unul într altul.

Ofițerii îndemnau pe soldați ca să și mângâie caii, liniștindu i până ce vasul ajungea celălalt mal; se oprea c o izbitură scurtă în debarcader și caii

ieșeau sforăind, frământându se până ce simțeau pământul sub copitele lor.

Escadroanele se formau pe mal după trecere; încălecau, se încheia regimentul și plecau în pas domol pe șoseaua albă, răscolind nouri de praf. La cel din urmă transport, un cal nărăvaș, aruncând cu picioarele de dinapoi, rupse bariera vasului. Caii ceilalți, speriați, începură a se mișca; în învălmășeala care se încinsese, un cal mare negru, dintr o săritură, se prăvăli în valuri. Curentul răpede îl mână spre larg; calul zăpăcit de apă, în loc de a înota spre mal, mergea cătră adânc, tot în spre mijlocul apei. Atunci un marinar, care ținea cârma la vas, se aruncă deodată în apă îmbrăcat cum se găsea. O clipă nu se mai văzu în locul unde sărise decât o serie de cercuri care se lărgeau pe suprafața apei; mai departe printre valuri apăru omul luptându se înot.

Toată lumea pe maluri urmărea cu groază cele două puncte negre care se zăreau săltând în drumul lor la vale în scurgerea răpede a curentului. Marinarul înotând voinicește ajunse calul și începu să l mâne înspre mal. În locul acela țărmul era înalt. Calul obosit, sforăind pe nările largi deschise, încercă să rădice malul. Se opinti înfigându și picioarele de dinainte, pe când trupul îi zvâcnea într un tremur nervos, dar malul nesigur se prăbuși în apă.

Omul și calul nu se mai văzură o clipă. Mai departe la vale se iviră din nou cele două puncte negre care se apropiau unul de altul.

Marinarul, zbătându se printre valuri, ajunse calul și, înotând în picioare, își desfăcu de la brâu cuțitul său de gabier; se afundă pe sub burta calului și izbuti să i taie chinga. Calul, ușurat, o luă mai răpede spre țărm, se opinti încă o dată săltându și trupul și se ridică pe mal.

Rămase așa câtva timp ud și țeapăn, suflând greu, cu nările tremurătoare, pe când apa se scurgea pe coada și coama i linse.

Generalul, un bătrân frumos cu favorite albe, care stând răzămat în sabie urmărise toată întâmplarea, scoase o hârtie de douăzeci de lei și i o dete marinarului ce gâfâia leoarcă de apă.

— Să scoată sticla mea de coniac din coburi și să i se dea trei păhărușe băeatului ca să se încălzească.

Toți lăudau îndrăzneala marinarului. Și despre întâmplarea asta au vorbit până târziu seara ofițerii și soldații divizionului rămas peste noapte în Ghecet.

Cârciuma lui Domnul Elefterie, de pe malul Dunării, era plină de lume. Toate mesele erau prinse de călăreți și marinari. O înfrățire generală între forțele de uscat și cele de apă. Negustorul prevăzuse afacerea și c o săptămână înainte își înfipsese în fața prăvăliei două prăjini cu steaguri tricolore și între ele o fășie de pânză în chip de firmă, pe care scrisese cu chinoros: „Trăiască cavaleria și flota română”.

La o masă afară, în bătătură, sta un grup de ofițeri în jurul unei baterii ale cărei muniții reci se împrospătau mereu. Se luase vorba tot de la întâmplarea de peste zi; fiecare povestea fapte de curaj văzute, auzite sau cetite, pe când paharele de purpuriu cu sifon rece se deșertau și se umpleau pe rând. Când începu să vorbească un căpitan cărunt, care și scosese ledunca deschizându și nasturii tunicii, se făcu liniște la masă; numai un ofițer tânăr șoptea vecinului său: „să ascultăm că unchiul și a deschis sacul”.

Căpitanul Velea, sau „unchiul” cum îi spuneau toți ofițerii din regiment, era un om încă verde deși făcea ultima manevră, căci după patru luni trebuia să înceapă a și încasa pensioara la care visa de atâta vreme. Ochii senini albaștri și zâmbetul care îi flutura pe sub mustețele sure îi da înfățișarea șăgalnică a unui holtei tomnatic, hazliu și meșter povestitor.

— Pentru că veni vorba de curaj, să vă

povestesc eu despre un om într adevăr curajos pe care l am cunoscut de aproape.

Care din voi a auzit de căpitanul Hâncu? A fost primul meu șef de escadron.

Parcă l am și acum înaintea ochilor. Ce înfățoșare bărbătească: înalt, cu pieptul înainte, bombat oacheș, cu mustața prelungită în formă de mușțuc, purta chipiul pe o sprinceană și călca apăsat, în zurnuitul pintenilor ale căror durițe erau cât carboava de mari. Pe gerul cel mai cumplit umbla fără manta, veșnic în tunica lui roșie, strânsă în brandebururi negre. Mândru și strașnic om era. Orice ți spune voi, pot să vă dovedesc că rasa ceia de călăreți s a pierdut de mult și nu se mai găsește nici sămânța ei în rândurile oștirii din ziua de azi.

Ce i drept, nu avea multă carte dar inimă berechet.

Se povesteau minuni despre el. Cică la Smârdan, pe când era numai sergent, făcuse fapte de îndrăzneală nebunească.

Sfârșise campania ciopârțit și cu patru gloanțe în corp. Nimeni nu credea că o să poată ajunge iar om întreg. Ca mângâiere pentru el și pildă pentru alții, a fost felicitat în gradul de sublocotenent. A stat vreun an în spitalul militar la București. Cică plângeau doctorii și damele de la ambulanță când îl vedeau așa de tânăr și frumos mergând schilod, sărind în cârje ca un cocor șchiop prin curtea spitalului. Dar se vede că frăgezimea tinereții l a ajutat ca să i se prindă la loc toate oasele și să iasă din spital teafăr și mândru, așa precum l am cunoscut eu. Îmi spunea el uneori zbuciumul și năcazurile care le avusese pe atunci când îi cerea să dea examen pentru a fi înaintat ofițer. Dar pe vremea ceia tot se mai găseau șefi cu judecată și de inimă, care i au luat partea, arătând că era destul de strălucit examenul pe care l dase băiatul acesta pe câmpiile Bulgariei.

Când l am cunoscut eu, era în floarea vrâstei,

dar nebunii făcea ca și în prima tinereță. Îmi aduc aminte bine de vorbele care mi le a spus întăia dată când m am prezentat la escadron.

— Drăguțule eu îți iert orice cusur îi avea, dar numai molâu să nu fii. Nu pot suferi molâii. Să fii aprig drăguțule, asta îți cer. Eu la cazarmă nu recunosc nici pe tata, după slujbă când am ieșit pe poarta cazărmii sunt frate cu oricare soldat. „Vreau ca în fața frontului să tremure calul când l ăi strânge în pulpe, să zbârnâie escadronul când îi da o comandă, să țipe fiul în pântecele mamei când îi scoate sabia din teacă. Așa îmi place mie drăguțule!”

Cu toată strășnicia lui avea o inimă de aur. Așa trăsnit cum era, toată lumea îl iubea și îi admira năzdrăvăniile. Odată pe când eram cu al 3 lea de roșiori în Malmezon s a prins că se urcă pe scările cazărmii călare până în rândul al doilea.

Zis și făcut. Într o bună dimineață, după ce a strâns până la capăt chingele Nălucăi – iapa lui cea neagră ca pana corbului – s a aruncat în șea, a tras dârlogii ghemuind capul iepei în piept și aplecându se pe gâtul ei încordat, și a lipit obrazul de părul aspru al coamei.

Deodată iapa a icnit în loc strânsă între pulpele lui de fier, împinsă de pintenii ce i se înfigeau tot mai adânc în coaste, a zvâcnit în câteva salturi, cățărându se pe trepte până sus în capătul scării, ca iapa cea năzdrăvană din poveste care mânca jăratec zburând cu aripi la picioare.

Toți ofițerii și soldații se grămădeau la scară și se cruceau privind la minunea asta care nu se mai pomenise de când era Malmezonul. Căpitanul Hâncu se plimba călare pe sala cea lungă din rândul al doilea al cazărmii.

Tocmai în fundul sălii s a oprit la fereastra ce da în spre curte. Și pe când Năluca sforăind căta sperioasă pe geam afară, căpitanul își răsucea de călare o țigară groasă după cum obișnuia el să fumeze.

Nici n apucase s o aprindă când se auzi răsunând notele metalice, pe care trompetul le aruncase grăbit de cum zărise pe colonel intrând pe poarta cazărmii.

Hâncu era de serviciu și trebuia să dea raportul de zi colonelului.

Întăi s a încruntat colonelul când a văzut zăpăceala care era în curtea cazărmii, pe urmă a prins a zâmbi pe sub mustețile lui cărunte: „Încă o poznă a turbatului de Hâncu”.

Partea grea a fost la scoborâre. Toate saltelele trupei au fost puse pe scări în planuri înclinate, și Năluca, sforăind, coborî cu grijă călcând pe moale în mijlocul alaiului, ca un cal împărătesc.

Altădată, la Galați, a sărit cu cal cu tot de pe cheiul înalt de piatră în valurile Dunărei. L au scos niște barcagii greci la celălalt țărm.

Omul acesta era înăscut curajos. Însușirea asta, pe care i o dăruise natura din belșug, îl făcea să caute singur primejdia pentru a simți plăcerea s o înfrunte. Din fiecare luptă, în care își juca viața, sorbea atâta plăcere încât umbla după primejdii ca să și încerce destinul, cu patima jucătorului de cărți, care la masa verde își încearcă norocul.

Culmea nebuniilor lui a fost când a intrat în cușca unui leu.

Să pripășise în garnizoana noastră o menajerie bunișoară. Ne făcusem obiceiul că în fiecare zi, după ieșirea din cazarmă și luarea țuicelor reglementare la băcănia din centru, să dăm câte o raită prin menajerie. Pe lângă animalele de specii diferite, menajeria mai avea și o casieriță drăguță care ne atrăgea mai cu deosebire.

Fraulein Proszka, un fel de poloneză, mică, rotundă, vioae, cu nasul fin în vânt, cu părul roșu arămiu. N am văzut în viața mea așa ciudată căutătură de ochi ca la femeia ceia.

În umbra genelor lungi și arcuite sticleau niște ochi negri, focoși, prin care sclipeau uneori niște scânteieri de fosfor.

Unii susțineau că și toarnă ceva în ochi, beladonă, sau nu mai știu ce anume. De câte ori o necăjeam cu întrebările ca să i aflăm secretul ochilor săi, se pornea nebună pe un râs cu hohote, argintiu și drăgălaș, până ce îi înotau în lacrimi ochii ei scânteetori.

Avea niște mlădieri feline, pentru care o și poreclisem Tigresa. Grațiile ei, manevrate cu multă artă și calcul, urziseră o luptă surdă între ofițerii noștri, o rivalitate ascunsă care trebuia să izbucnească odată.

Într o zi, pe când se formase obișnuitul grup în jurul ei la casa de bilete, Tigresa hotărî într o românească drăgălaș de stricată, că numai aceluia care va face cel mai mare act de curaj îi va permite ca s o sărute pe amândoi ochii.

Pe când fiecare se gândea cum să cumpere mai ieftin cei doi ochi strălucitori puși la mezat, Hâncu strigă în gura mare:

„Cine dorește să bea o țuică în cușca leului?”

Desigur că nimeni n a răspuns la această invitație năstrușnică. Un căpitan mai bătrân adăugă și el în glumă: „nu, mersi, Hâncule, eu o iau mai bine afară, privind leul printre gratii”. La început nimeni n a luat vorbele lui Hâncu în serios, toți credeau că glumește, dar căpitanul Hâncu nu era omul care să glumească în asemenea împrejurări, nici să dea înapoi când a apucat a zice o vorbă.

Au căutat prietenii să l oprească, dar n a fost chip. Eu nici nu m am încercat să i spun ceva căci îl știam că i încăpățânat ca un catâr. Am trimes un băet la fugă acasă să i spuie ordonanței să mi aducă revolverul.

La ușa de intrare se făcuse un zgomot infernal. Domnul Iohan, patronul menajeriei, striga disperat că el se opune: „asta nu este permis la public, asta nebun este, mi bagă la criminal”.

Biata Tigresă, pe capul căreia se dezlănțuia toată urgia, își frângea manele ei moi și albe cătând să și convingă patronul că nu i vinovată cu nimic. Cu

ochii sclipitori scăldați în lacrimi, Tigresa declară că se lasă sărutată pe loc în fața tuturora numai să nu intre căpitanul în cușca leului. Dar căpitanul Hâncu nu era omul care să primească asemenea propuneri.

„Eu nu voi pomană!... pe merit!... voi să cuceresc, nu să capăt!...” zicea el din ce în ce mai hotărât.

Domnul Iohann se învârtea căinându se că nu găsește cheile, dar în cele din urmă a trebuit să le găsească.

Am întrat cu toții în menajerie. Mirosul greu nesuferit, ne îneca tăindu ne răsuflarea. Lângă ușă o cămilă tristă, din ghebul căreia curgeau smocuri de păr dezlânat, își întindea gâtul cu jale spre noi, cerșindu ne parcă îndurare. Am trecut pe lângă cușca unui urs negru care și sugea tălpile, apoi pe lângă un orangutan care ne privea nedumerit zgâlțâind gratiile cuștei, și ne am oprit în fața leului.

M. S. Regele animalelor sta tolănit pe scândurile murdare ale cuștei sale zăvorâte.

Părea resemnat, nepăsător chiar față de jalnica i stare de captivitate. Doi îngrijitori înarmați cu furci ascuțite de fier se așezară în dreptul gratiilor cuștei. Eu îmi inspectai revolverul care avea șase gloanțe de calibru mare.

Când am auzit troznind zăvorul de la cușca leului, mărturisesc că m am simțit înfiorat de un tremur... de curiozitate?... de teamă?... nu știu... dar emoția parcă: înghețase toată suflarea, nu se auzea nici o vorbă, toți își pironiseră privirile lacome printre gratii ca să prindă momentul rar al unei asemenea întâlniri.

Căpitanul a făcut doi pași scurți și s a oprit cu ochii țintă înainte, așteptând să prindă orice mișcare a leului.

Mi se părea că văd cum își reține respirația și cum își încleștează degetele în mânerul cravașei de vână de bou.

Majestatea Sa, care cu o oră mai înainte dejunase, se lăfăia dormitând leneș, întins cu botul pe labele i late și stufoase.

La auzul zgomotului de pași își ridică încet pleoapele de pe ochii verzi, sticloși, fără ca să și miște capul pletos, fără ca să și clatine un fir de păr din coama i bogată, care i cădea în jos, îmbrăcându i jumătate de trup într o culoare cafenie brună.

După ce privi lung, cercetător, înaintea lui, clipi de câteva ori și iar închise ochii pe jumătate, adâncindu se parcă într o amorțire leneșă.

Căpitanul întinse cravașa și începu ușor să i mângâie în lung șira spinării.

Fără ca să și ridice capul, leul își mlădie cu mulțumire partea dinapoi a trupului, își întinse încet coada pe care o ținuse încolăcită și cu măciuca stufoasă din vârf lovi cu zgomot podeaua cuștei.

Căpitanul ceru atunci să i se aducă o țuică pe care voia s o bea la botul leului.

Și pentru că întârzia sosirea țuicii, el își scoase din buzunar tabacherea cea de argint de Caucaz, își potrivi o țigară groasă în țigareta lui de chilimbar afumat și, după ce o aprinse tacticos, ne azvârli cu dispreț chibritul stins printre gratii.

Dar n apucase a trage al doilea fum, când leul deschise ochii mari, rotindu i într o sticlire ciudată, care ne făcu să tresărim.

Căpitanul rămase câteva clipe împietrit, cu țigareta între degete, neîndrăznind s o ducă din nou la gură, în fața capului care se ridica grav și majestos, clătinându și încet coama i deasă și lungă.

Stăpânindu ne bătăile inimilor, așteptam: după ce își mișcă de câteva ori nervos mustățile arcuite, Majestatea Sa începu să tragă, smorcâind pe nări, aerul cu fum de tutun; după un strănut groaznic, căscă o gură imensă desfăcându și parcă fălcile din încheeturi, își întoarse capul în cealaltă parte, mormăind ceva în limba lui, cu dispreț parcă

pentru cel care venea să i tulbure digestia.

Apoi tolănindu se greoi pe o coastă, suveranul prizonier își lăsă încet capul pe labe, închise iarăși ochii dormitând, visând poate la timpurile de libertate, la regatul său pierdut, la câmpiile nisipoase, înfierbântate de un soare tropical.

*

Domnul Iohann trase grăbit zăvorul și, apucându l pe căpitan de poalele tunicii, îl smunci afară din cușcă.

Numai atunci am respirat ușurați, parcă ni se luase o piatră de pe inimă.

În mijlocul uralelor nesfârșite, Tigresa căzu în brațele lui Hâncu, ascunzându și ochii ei strălucitori și plânși în brandebururile tunicii lui roșii.

Ce a urmat după asta o să vă spun altă dată. Acuma e deajuns să știți că după vreo două săptămâni, atât menajeria, cât și regimentul al 2 lea de roșiori și au schimbat garnizoana.

Regimentul a plecat la Constanța, iar menajeria la Iași, însă fără casierița cea mică, rotundă și vioae cu ochii focoși prin care sclipeau uneori scânteieri de fosfor...

1912

Table of Contents

În cușca leului

Table of Contents

În cușca leului 1